

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Ivris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

1 De coniu[n]ctione maris & fœminæ permissa & vetita, & de personis
inde natis in genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

rit: atque tertio die aliud etiam animal muliebri forma ex vndis emerisse. Nam vultus leuitas, comæ prolixitas, nec non reliqua corporis constitutio, & capilli partim complicati, partim soluti, formæque splendor feminam esse denuntiabat, idque pectore 4 tenus apparentibus mamillis. Apparuisse etiam hos Tritones & Nereides in mari sæpe refert Plinius *lib. 9. histo. natu. c. 5.* Ludouicus Viues etiam narrat suis temporibus apparuisse apud Battaos hominem marinum, quia etiam supra duos annos ab hominibus detentus esset, capillive fari, verum bis pestilentia afflictum, in mare remissum gaudentem & exsilietum. Ferunt 5 & esse quædam monstra marina Sirenes dictas, superiori sui parte virginis formam referentes, inferiore in piscis vel serpentis caudam desinentes.

Monstrum maris, vt ait Ouidius,

Sirenes erant, qua voce canora

Quaslibet admissas detinere tarent.

De quibus commentaria late in Ouidii *lib. 5. Metamorphosim,* & Seruius in Virgilium *lib. 5. Aeneid.* & Homerus in *Odysea 11.* 6 Et alias in syluis apparuisse Satyrum D. Antonio heremite testis est grauis auctor Hieronymus in *vita Pauli heremite*, hominulum, inquam, aduncis naribus, fronte cornibus asperata, cuius extrema pars corporis in caprarum pedes desinebat, eumque cum Antonio locutum fuisse & dixisse interrogatum, *Mortalis ego sum, & vnus ex accolis heremi, quos vario errore delusa gentilitas Faunos Satyrosque, & Incubos vocans colit: precamur, vt commutem Deum pro nobis deprecetur, &c.* Si sit tamen libera sententia, non dubito hos vel inter monstra hominum, non sunt liberi. *de sta. hom. in P. l. osi ensim. de verb. sig. l. quod certatum, de pest. huius her. li. 6. C. iii. 29.* vel inter animalia annumerare: sicuti & Sphingem, quam Nicephorus Calisti *lib. 9. hist. ecclesie. c. 19.* scribit habuisse mammas & corpus muliebri, & facie rotunda in eandem formam inclinante, voce humana, sed non arti. ulata. Meminit & Plinius qui inter species fumarum constituit, *Plin. li. 8. c. 21.* Et si Diodorus monstrum dicat, *Diod. lib. 5. Biblioth. c. 6.* Sunt etiam inter monstra hominum hypocentauri, quorum vnum apparuisse in heremo eidem D. Antonio scribit etiam Hieronymus in *vita Pauli heremite*, media anteriore parte hominem, posteriore equum. Et Plinius *lib. 7. c. 3.* se vidisse sub Claudio Cæsaris principatu in melle conditum ex Ægypto delatum testatur. Quam-

uis et Cicero *2. de natu. deor.* inter aniles fabulas centauros & chimeras habeat. Sunt & alia his similia monstra humana in India apud Strabonem *lib. 15. geograph.* que, vt Plinius auctor *lib. 7. c. 2.* vbi tractat de monstris figuris hominum, est, potissimum in India nascuntur. Quod viri Indorum sceleratissimi quidam cum feris coeant, & inde mixtos & semiferos esse partus, quod valde abominabile est & detestationis vindictæque septem ciuitatum Sodomitarum dignum, ferere a Deo propria lege prohibendum, *Genes. 19.* adhibita capitali supplicii vltimi poena, *Exod. c. 22.* Eadem sentit & Philo Iudæus, *lib. de specialibus legi.* in aliis alibi natis monstris. Bonifacius Simoneta *lib. 4. epist. c. 10.* pariter speciem hominum, sed rationis vsu carentium constituit Pygmaeos, qui vltra Ægyptum cit. a originem Nili habitant, in tertio anno generant in octauo senescunt, non verecundiam, non iustitiam, non honestatem colentes: genus tamen hominum pusillum quamuis dicat Aristoteles *lib. 8. hist. animal. c. 12.* quod pugnat cum gruibus, nec fabulosum, sicuti & firmat Plinius *lib. 10. c. 23.* & *lib. 7. cap. 2.* & Philostratus *lib. de Iconibus in Hercule dormient.* Refert etiam Plinius *lib. 7. c. 2.* in Africa solitudinibus hominum species obuias subinde fieri & momento euanescere. Ferunt etiam Rabinorum deliramenta. Munster in *lib. qui Mesias dicitur Christianorum prope principium*, ex femine Adami & aliorum hominum pollutione collecta a demonibus, demones quosdam abortiuos nasci, quos vocant Faunos seu Lilitim, abortiuus partibus similes: qui & nascentibus pueris insidiantur, & mortuo eo ex cuius spermate fuerint compacti, ad cadaver eius concurrere, & illud polluere, nisi arceantur. Et hæc sunt de illis fabula Iudæice. Omitto etiam hic recensere fomina vanissima quorundam vulgarium scriptorum, vt narras de spelunca Sibylle qua in Ancona est Antonius de la Sale & Italia somnis libri d' Amadis de Gaule, & de la belle Melusine, & alii eiusdem farinae, qui rati sunt, qualdam mulieres compertas fatidicas, quas dicunt Fees. Viros quoque qui quæve perperuis delitiis fruuntur abunde in hoc seculo alicubi in vltimum vsque diem generalis iudicii, quo damnatione æterna ad inferos detrudentur perpetuis suppliciis cruciandi cruciandæ. Hæc enim sunt cum nugis & gerris anilibus auerruncanda vt falsissima, vel si quid habuerint ostenti, vt demonica spectra & impiissima & fortilega ignibus tradenda: ne vel vestigia inter probos aut improbos vnquam remaneant.

DE DISTINCTIONE PERSONARUM EX GENERATIONE ET DE SPONSALIBUS, LIBER VIII.

De Coniunctione maris & feminae permilla, & vtitur, & de personis inde natis in genere. Cap. 1.

1 Continuatio libri.

2 Summaria ex propagatione personarum distinctio, in naturales tantum, naturales & legitimos, spurios, adulterinos, incestuosos, nefarios.

3 Rebus omnibus Deus semina conseruationis sue speciei indidit.

4 Perpetua res corporales per subrogationem.

5 Generationis & corruptionis causa.

6 Maris & feminae coniunctio a natura.

7 Coniunctio maris & feminae in omnibus quomodo differat a brutorum coniunctione.

8 Finis coniunctionis legitima hominum generatio & subrogatio.

9 Leges dictæ coniunctioni huic hominum, ne contumnerentur.

10 Naturales sibi absolute dicti, & qui naturales, & legitimi.

11 Legitimi & naturales quare dicti, & quid legitimum.

12 Diuisio personarum & filiorum, in naturales tantum, legitimos tantum, legitimos & naturales, & legitimos.

13 Naturales tantum qui, & quot species.

14 Spuriorum nomen ad omnes illegitimos pertinet.

15 Legitimi & naturales illi quos, qui ex matrimonio dissoluto vel clandestino postea approbato.

16 Hominum omnium principium post Adami creationem ex generatione & copula maris & feminae, deinde Adamo, Eua, & domino nostro Iesu Christo.

17 Fabula Ægyptiorum de Generatione hominum ex luto & aliorum, impropria.

18 Pallus ex cerebro Iouis nata.

19 Bacchus ex femore Iouis genitus.

20 Seruus Tullius quod conceptus sit ex genitali ex cinere nato, & ex Ocribis ancilla, fabula.

21 Cantharus ex pillule sumi seipsum genuit.

22 Aqua fontis Cylliporus mulieres impregnauit.

23 Honestas maxime in coniunctionibus consideranda.

24 Matrimonium affectasse malis artibus in Marino puniuntur.

25 Matrimonii honestas naturalis est.

26 Matrimonii potestas inhibita mulieribus fertina libidinis coniunctis Vtopia.

27 Vxorii nomen, dignitatis non voluptatis nomen.

28 Matrimonia iriudicis & rapturibus inter dicta.

29 Matrimonii ritus & solemnia & que triplici modo antequam contrahatur, cum contrahunt, & postquam contraxerunt.

30 Matrimonia præcedunt sponsalia, artha, osculum, donationes ante nuptias, anacalypteria.

31 Matrimonii tempore considerata, ritus nubendi solemnia substantialia, affinitates, prohibitiones nubendi, dotes, incrementa, lucra, paria, onera matrimonii, hypotheca, solutio.

32 Matrimonio soluto considerantur viduitas, nuptiae repetite, dotes restitutio, persona.

H X sexu hominum quædam alia affinis sequitur distinctio, vt quidam coniuncti sunt, alii cœlibes, alii vidui. Coniuncti quidam naturali coniunctione solum, alii lege etiam approbata coniunctione. Cœlibes dicuntur, qui nec coniuncti sunt, nec fuerunt, de cœlibibus pauca infra *lib. 9. c. 6. & 14. Vidui*, qui nunc con-

iuncti non sunt, sed aliquando fuerunt, *de viduis, § auca li. 9. inf. c. 22. & seq* Legitima coniunctionis sunt sponfus & sponsa, *inf. c. 2. l. ponia, vii, vxor. ac nuptis. inf. lib. 9.* illegitime, concubina, concubinus, meretrix, scortator, adultera, adulter, incestuosi, nefarii, &c. *de alit. lib. 10. c. 12.* ¶ Ex ¶ maris & femina distinctione, quando personarum harum fit coniunctio, alia sequitur prolis distinctio, prout ea vel legitima vel illegitima præcessit. ¶ Proinde alii nati dicuntur naturales tantum, alii naturales & legitimi, & alii horum respectu spurii, adulterini, incestuosi, nefarii. Legitimi tantum autem potius ad civilem causam filiationis & cognationis, quam ad coniunctionem personarum pertinent.

¶ Quæ ¶ sigillatim explicanda sunt cum affinium coniunctionis consideratione, vnde propagatio. Itaq; initio sciendum est, Deum optimum maximum naturæ vniuersæ sapientissimum opificem & creatorem rebus singulis ita prouide prospexisse, vt perpetuo superserent: quocirca concessit cuique rei vim generationis fere singulis, vt haberent sua femina ad suæ speciei conseruationem

¶ in lemetipsis, *Gen. 1.* ¶ Sic ¶ perpetua res factæ per propagationem & similitum subrogationem, quæ ex naturali causa fit, vt ait Paulus *l. foramen. 27. de seru. vrb. præd. l. 8. P. tit. 2.* & Alphenus *l. i. proponetur 76. de iudic. li. 5. P. tit. 1.* alioquin enim in hoc seculo corporale, æternum & perpetuum nihil est, vt notat idem Paulus *l. cum debere. 32. de seru. vrb. præd. l. 8. tit. 2.* ¶ Quippe quod ¶ ea omnia quæ radiis & orbitæ lunæ subiiciuntur, corruptioni obnoxia & mutationi ppetuo cum motu supposita sunt, vt nouit etiam Iustinianus *Caesar, § vt autem lex ad natura, de non alien. reb. eccles. collat. 2.* Et corrumpi omnia solent, cum mouentur. *Arist. problema. sect. 22. quæst. 4.* mouentur autem tum maxime ex circuitu lunæ. coituique eius cum sole, vnde generationes, perfectiones. & dum moderatio calor non est, corruptiones: & rerum minorum circuitus, maiorum sequitur, vnde vita, ortus & interitus, vt tradit *Aristot. lib. 4. de gener. animal. c. 10.* Et fluxa ac varia rerum humanarum natura & simul remedio indiget, teste Iustiniano *Constit. 39. in nouell. §. 1.* ¶ Et ¶ sicut in plantis semen, sic & in animalibus conseruandi; sui generis indita est cupiditas appetitus & semen natura: atque iuris naturalis existimata est in omnibus maris & feminae coniunctio & procreatio, vt ait *Vlp. de iust. & iur. li. 1. P. tit. 1. & Cic. 1. offic. & alii, Iustm. §. 1. de iur. nat. gen. & civil. 1. Inst. i. iur. civil. tit. 2. can. ius naturale, 1. distinct.*

¶ Legitima ¶ ad reuocandam speciem coniunctio per se semper, dum modo legibus fiat illis quibus subiecta est a Deo cum sua natura. Nam concubini in hominibus alterius sunt speciei, quam coniunctiones & coitus brutorum: quamuis in vtrisque natura igniculos moueat & titillationes. Et quemadmodum alia vita brutorum animalium, alia hominum, & pro monstro est & prodigio brutum rationis argumenta præbere: sic prodigiosum est magis homines in brutorum vitam prolabi, & tam sceditur degenerare a rationali viuendi proprio modo, vt brutis & iumentis esse velint similes. Singula animalia quoque lege proprie nature ad multiplicandam sobolem & speciem tempora habent sui coitus descripta, ætates certas ad venerem singulis animalium natura fixit & statuit, vt ait *Aristoteles li. 5. de hist. or. animal. c. 8. & 14.* vt vitio nature illorum alie coeundi leges indictæ, alie procreandi meliores & præstantiores etiam causæ Bruta corpus & animam mortalem producant: homines, corpus, cui inditur simul & semel perfectionis suæ tempore anima immortalis, in quibus templum Dei & Spiritus sancti est, *1. ad Corim. 6. & 2. ad Cor. 6. D. Ioan. cap. 2. vbi, licite templum hoc, &c. & Spiritus ad imaginem Dei. Gen. c. 1. §. 1. qui in metallum. 17. de i. anis, lib. 9. C. tit. 47.* Quo fit, vt in illius generatione non sit vel debeat esse par ac belluarum irrationalis coitus, sed honestior & castior & alterius generis: sicut nec homo pari modo creatus in Genesi mundi, ac bruta: dicunt enim singulariter de eo, *faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram, &c. Gen. 1. & 2.* Idcirco creata muliere, vel educta ex latere Adæ dictum est, *dominamini animalibus, non autem estote similes illis: & rursus, erupit duo in carne vna, Genes. 2.*

¶ Finis ¶ istius coniunctionis legitima est, vt vicibus suis sibi immortalitatem procuraret, *Iustm. an l. lege 12. tabula. 14. de legit. hered. lib. 6. C. tit. 57. §. 1. de nupt. in auth. coll. 4. tit. 1. mas & femina generatione. Echo non ex electione, sed veluti in ceteris animalibus & plantis naturale, §. rursus, de restit. & ea qua parit in 11. mens. consil. 39.* tum, que, vt ait *Plat. in conuio,* ad perpetuitatem nobis parandam incredibile, & naturale studium, quod legitima tantum consequimur coniunctione, qua gignimus nobis

similes, *Aristotel. 1. Polit. c. 1.* quam rationem admiratur *Cicero 2. de legibus,* & *Dionysius Halicarnass. in Orat. nupt. nuptiæ terram implent, ita virginitas paradisi.* *can. nuptia, 32. q. 1.* Itaque inter bona matris monii proles est cum fide & sacramento, *can. omne, 27. q. 1.* vt a nuptiis reiciantur, qui generationi sunt inhabiles, quales frigidi, & eunuchi, & malehio insolubili conficti, ex legibus pontificiis & iuris ciuilibus, quibus permittitur solutio coniunctionis, *c. 1. 2. & 3. de frigid. & malehio. lib. 4. Decretal. tit. 15. Iustm. l. in causis, 20. de repudi. libr. 5. C. tit. 17.* Præmiumque nuptiarum feminis est proles, quod si non assequantur pudor illis est, *c. pudor, 32. q. 2.* vtpote terræ steriles inftructuosa existentes: & pudor etiam & vitium alia ratione libidine, duci voluptatis satiantæ causa, non spe prolis. ¶ Quocirca ¶ ne homines degenerarent in voluptatem illam, quæ extra fines humanæ necessitatis erat, leges dictæ sunt plures huic coniunctioni a Deo, qui coniunctionem statuit: postmodum repetitæ a nomothetis: additæ & alie secundum legum mores de præpatos, cum circa modum contrahendi. & conteniendi tum etiam pro ea continenda, ex quibus quæ legitima & illegitima proles sit, iudicatur. ¶ Legitima ¶ proles naturali, quoque dicitur, sic enim Latine loquentes, vt *Suetonius in Tiberio. ca. 52.* naturales absolute filios iustos & legitimos dixere. Qui dicuntur quoque ¶ legitimi & naturales, quod natura filii sint, & eius copulæ, quam leges confirmant, & receptum est: eo modo legitima conuentio, *l. legitima conuentio. 6. de pact. li. 2. P. tit. 14.* legitimus tutor, legitima tutela, legitima successio, & sic de similibus, quæ separata constitunt alias præter hanc liberorum & personarum species.

¶ Hinc ¶ alii naturales tantum, alii legitimi tantum, alii ex illis legitimis legitime facti, qui legitimi vulgo ¶ Naturales ¶ tantum illi, qui non consentiente lege & præter honestatem matrimonii, natura tantum suffulti, nati sunt. Quorum species tot esse adhuc possunt, quot sunt illiciti concubitus. Proinde quia illicitus concubitus cum ancilla, concubina, meretrice sanguine coniuncta, nupta Deo dicata tot diuersitates erunt filiorum, vt concubinae & ancillæ, naturales proprie in iure: scortum vulgo concepti: proximum, incestuosi: coniugum & aliorum, adulterini: vestales, nefarii: vt & nefarii complexus, qui cum patre & filio ab eadem sunt, *l. de concubin. in P. ¶ Omnes ¶ autem vno verbo illegitimi, spurii, manserunt dici possunt, de quibus ordine. Et in primis de legitima coniunctione: dehinc de illegitimis & prole eorum. ¶ Legitimi & naturales etiam dicuntur & illi, qui ex male trimonio dissoluto ante solutionem nati sunt, si modo illud bona fide palam fuisset contractum, non aliter, *c. 2. qui filii sint legitimi,* & qui ex clandestino matrimonio quoque, si modo postea probatam fuerit ab ecclesia, orti fuerint: *c. quod a nobis qui filii sint legitimi.* De quibus omnibus suo loco etiam Deo fauente agemus. ¶ Commune ¶ porro omnibus is exordium est, sexuum commixtio & Venus, vt non immerito idem generationis hominum & perfectorum dixerint animalium antiqui, *Plinius li. 1. c. 8. Lucretius in 1. principium.* Neque quisquam qui ratione vitatur, nunc, vt reor, arbitratum aliunde quam ex coniunctione humana homines nasci posse, vt voluerit hanc contemnere: siquidem Adam, quia primus a Deo ex terra creatus, factus, non natus est, potestare diuina, vt & Eua eius ex latere exadificata. At naturalis lex illis primis data, vt generarent concubitu, *Genes. 1. & 2. & 3.* quam secuta omnis posteritas, neque nati omnes aliquando homines ex luto, vt vermes, sicut mentiuntur *Ægyptii* teste *Diodoro Siculo in 8. Biblioth. ¶ Demta ¶ conceptione sola* fecundi hominis perfecti, Domini nostri Iesu Christi, qui in vna hypostasi verus Deus, verbum caro factum, *Ioan. euang. cap. 1.* conceptus ex virgine beatissima Maria, adumbratione Spiritus Sancti, *Luca 1. & D. Matth. c. 1.* sine hominis femine & commixtione. ¶ Nouimus ¶ autem & audimus, vt fabulas & fictos vel symbolicos sermones, quod *Lucianus tradit in Vulca. & Iouis dialogo.* Palladem ex cetebro Iouis natam armatam Vulcani securi caput in duas partes diuidente. ¶ Et ¶ similiter quod idem *Lucianus in dial. Mercurii & Neptuni,* comminiscitur Bacchum ex femore Iouis genitum, & quod referunt eum Iouem cum Semelem Thebanam mulierem ex silabus Cadmi imprægnasset, & Iuno ei infidaretur, pro illa peperisse, & mortua Semele, incisa eius aluo, sacrum imperfectum septimemrem intra femur dissectum nutritile. ¶ Menda ¶ ta ¶ enim hæc, vt & illud in signe ¶ refert *Plin. li. 37. c. 27.* Tarquinio Prisco regnante, repente in foetus eius apparuisse genitale e cinere masculini sexus, eamque infederat Tanaquilis reginæ ancillæ Ocrisiam captiuam, conseru-*

